

Statsministeren (Zahle): Mine Herrer og Damer!

Den nuværende Situation opfordrer til at være tilbageholdende i Retning af politiske Udtalelser. Derfor skal jeg indskrænke mig til det mindst mulige og kun sige, at Ministeriet nu som hidtil under de betydningsfulde Begivenheder, vi har oplevet og imødeser, føler sig forpligtet til at se bort fra ensidige Partiinteresser og søge tilvejebragt det bedst mulige Samarbejde med hele Rigsdagen, navnlig angaaende de udenrigspolitiske Forhold, som for hele Nationen er langt vigtigere, end alle vore indre Anliggender.

Flere af Ministeriets Medlemmer havde allerede før denne Rigsdags Sammentræden overvejet, hvorledes man skulde skabe det bedst mulige Samarbejde mellem Regering og Rigsdag, og havde derunder ogsaa beskæftiget sig med Tanken om at nedsætte et politisk Udvalg som Mellemed mellem Rigsdagens Partier og Ministeriet. Jeg kan derfor med Glæde hilse Realiteten i det Forslag, som er fremført af det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), og jeg haaber, at de Forhandlinger, som nu føres desangaaende mellem Partierne, skal bringe et Resultat, der i Formen er saaledes, at den gennem Menneskealdres Kampe vundne parlamentariske Statsskik ikke forrykkes, og som i Realiteten kan bidrage til Fasthed og Ro i Samarbejdet mellem alle Partier paa Rigsdagen og Ministeriet.

Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig, hvad den politiske Situation angaar, da jeg, som sagt, tror, at det rigtigste er at være tilbageholdende med Udtalelser desangaaende.

Jeg skal derefter vende mig mod de Bemærkninger, der er blevet fremsat til mig, og derunder kommer jeg for øvrigt ogsaa lejlighedsvis til at fremsætte en politisk Bemærkning i Anledning af det Spørgsmaal, som er rettet til mig fra den ærede Næstformand i det socialdemokratiske Parti (Sigvald Olsen). Men først vil jeg vende mig til det ærede Medlem fra Æbeltoft, som fremdrog Spørgsmaalet om nu at fremsætte et Lovforslag til Indfrielse af det Løfte, som er givet i Grundlovens § 50, 2det Stykke, om, at det nærmere skal ordnes ved Lov, hvilken Adgang Udlændinge skal have til at erhverve fast Ejendom her i Landet. Hvis jeg skal forstaa dette som en Opfordring til nu at fremsætte et Lovforslag, som forbyder Udlændinge at erhverve fast Ejendom her i Landet, maa jeg dertil sige, at det kan

jeg ikke føje det ærede Medlem i at gøre nu. Jeg tror, at man paa dette Omraade maa vise den højeste Grad af Forsigtighed. Man maa vel huske paa, at man ikke her kan tage alle Goder for sig selv og nægte alle andre de tilsvarende Goder. I det Øjeblik vi vil sige: „Danmark kun for de Danske“, vil Svaret fra Udlandet meget let blive: „Kun Danmark for de Danske“ — og den Dag, vi har faaet det Svar, har vi trukket det korteste Straa (N. Neergaard: Det har jeg heller aldrig hævdet!). — Jo —, og hvis man fremsætter et Lovforslag, som forbyder fremmede at komme her til Landet og deltage i Udøvelsen af det her i Landet bærende Erhverv, saa drager man derved en national Erhvervsgrænse, som man maa vente vil blive besvaret af andre Nationer med, at de ogsaa drager nationale Erhvervsgrænser udenom deres Land og Folk, og hvis det skulde blive Tilfældet, vil vist alle Danske indse, at vi har baaret os overordentlig ufornuftigt ad ved at være blandt dem, der gaar i Spidsen for en saadan Udvikling. Der er jo megen Fart i Verdensudviklingen for Tiden, og man maa med Spænding og vel baade med Ængstelse og Forhaabninger imødesee, med hvor megen eller hvor ringe Forstand Menneskene vil indrette deres Samfundsforhold herefter, men jeg tror, det vilde være lidet klogt i saa bevægede Tider som disse for en saa lille Nation som Danmark at gaa i Spidsen for en Bevægelse, som skulde føre til, at man drog nationale Erhvervsgrænser. Den danske Industri, som det sikkert under den forløbne Krigsperiode er lykkedes at samle megen Kapital, der ikke alt sammen er paa daarlige Hænder — thi det er jo ogsaa gaaet saaledes i disse Tider, at de foretagsomste og de dygtigste i Regelen har været dem, der kunde tjene mest —, har sikkert Blikket rettet udad og tænker sig efter Krigen i fremmede Lande at lægge Grundlaget for Virksomheder, byggede paa dansk Duelighed, Vindskibelighed og Foretagsomhed. Den danske Handel gaar det ligesaadan, og vi kan her ikke alene tænke paa nye Foretagender, men tager vi et her i Landet saa anset Foretagende som Ø. K., maa man nok spørge, hvorledes Ø. K. skulde kunne have arbejdet, hvis Forholdet var det, at den der tilhører een Nation, ikke kan erhverve fast Ejendom i en anden Nations Land. Og vi maa gaa ud fra, at vi vil bidrage vort til en saadan Udvikling, hvis vi her vedtager, at ingen Udlænding maa erhverve fast Ejendom her